

JUSTITSMINISTERIET

Lovafdelingen

Folketinget
Retsudvalget
Christiansborg
1240 København K

Dato: 6. maj 2013
Kontor: Forvaltningsretskontoret
Sagsbeh: Christian Hesthaven
Sagsnr.: 2011-7650-0001
Dok.: 752860

Hermed sendes besvarelse af spørgsmål nr. 88 vedrørende forslag til lov om offentlighed i forvaltningen (L 144), som Folketingets Retsudvalg har stillet til justitsministeren den 18. april 2013.

Morten Bødskov

/

Morten N. Jakobsen

Slotsholmsgade 10
1216 København K.

Telefon 7226 8400
Telefax 3393 3510

www.justitsministeriet.dk
jm@jm.dk

Spørgsmål nr. 88 vedrørende forslag til lov om offentlighed i forvaltningen (L 144):

”Ministeren bedes kommentere henvendelsen af 18. april 2013 fra Jesper Tynell, Erik Valeur og Lars Rugaard, jf. L 144 - bilag 18”

Svar:

1. Journalisterne Jesper Tynell, Erik Valeur og Lars Rugaard har ved brev af 18. april 2013 til Retsudvalget (bilag nr. 18 vedrørende lovforslaget) fremsendt et udkast til, hvordan lovbestemmelserne i en ny offentlighedslov efter deres opfattelse kan udformes, og nogle kortfattede forklaringer til de enkelte bestemmelser i udkastet.

Det fremgår af brevet til Retsudvalget, at de pågældende journalister selv har udarbejdet det nævnte alternative forslag til en ny offentlighedslov.

De tre journalister har desuden anført, at formålet med deres forslag først og fremmest er at forsøge at sætte en stopper for, at ministre og embedsmænd, uden at det får konsekvenser, kan se stort på de gældende lovkrav. Det er anført, at de vil fjerne fortolkningsmuligheder ved at skrive grænserne for aktindsigten ind i selve lovteksten og indføre mulighed for sanktioner over for myndigheder og i særlige tilfælde ansatte, hvis de ulovligt søger at hindre borgerne i at få aktindsigt. Det er desuden anført, at forslaget ikke indeholder de undtagelsesbestemmelser, som fremgår af Offentlighedskommissionens forslag med hensyn til korrespondance mellem ministre og embedsmænd i ministerierne og deres underliggende myndigheder, med hensyn til ministres og embedsmænds kalendere og med hensyn til ministres og folketingsmedlemmers brevveksling.

2. Regeringen har som bekendt den 3. oktober 2012 indgået en politisk aftale med Venstre og Konservative om en ny offentlighedslov, der skal afløse den nugældende offentlighedslov fra 1985.

Det fremsatte lovforslaget til en ny offentlighedslov indeholder på den baggrund en modernisering og en udbygning af den gældende lovs grundlæggende princip om åbenhed og demokratisk kontrol med den offentlige forvaltning. Lovforslaget lægger således op til en række væsentlige forbedringer af åbenheden i forvaltningen. Det kan i den forbindelse f.eks. nævnes, at den nye offentlighedslov fremover også vil gælde for selskaber, hvor det offentlige har en betydelig ejerandel, ligesom Kommunernes

Landsforening (KL) og Danske Regioner fremover vil være omfattet af loven. Der indføres endvidere som noget nyt en ret til i overensstemmelse med lovens almindelige regler at få aktindsigt i bødeforelæg, som selskaber har vedtaget i forhold til f.eks. arbejdsmiljø-, fødevare- og miljømyndighederne mv., ligesom der som udgangspunkt også vil være adgang til aktindsigt i oplysninger om interne faglige vurderinger i endelig form, i det omfang oplysningerne indgår i en sag om et fremsat lovforslag eller en offentliggjort redegørelse, handlingsplan eller lignende.

Det fremsatte lovforslag er baseret på Offentlighedskommissionens anbefalinger i betænkning nr. 1510/2009, og lovforslaget er udformet på baggrund af det lovudkast, som findes i betænkningens kapitel 27.

Hvad særligt angår ministerbetjeningsreglen i § 24 er der dog – i lyset af den debat, der har været – på baggrund af den nævnte politiske aftale sket en nyaffattelse, således at betingelserne for adgangen til at undtage dokumenter fra aktindsigt efter bestemmelsen præciseres. Dette skal tydeliggøre hensigten om, at bestemmelsen skal fortolkes og anvendes restriktivt, og det vil bidrage til, at bestemmelsen ikke bliver anvendt forkert i praksis.

3. Med det formål at understrege, at ministerbetjeningsreglen i lovforslagets § 24 skal fortolkes og anvendes restriktivt, og at den såkaldte folketingspolitikerregel i lovforslagets § 27, nr. 2, skal have et snævert anvendelsesområde og kun kan anvendes i bestemte, afgrænsede tilfælde, har regeringen, Venstre og Konservative i tilknytning til den nævnte politiske aftale om en ny offentlighedslov supplerende aftalt, at der skal foretages et grundigt eftersyn af de to nævnte regler, når den nye offentlighedslov har været i kraft i tre år.

Det følger således af supplementet til den politiske aftale, at aftaleparterne er enige om, at der skal gennemføres en evaluering af de nævnte regler med henblik på at få belyst, om praksis er i overensstemmelse med lovens hensyn til at beskytte den interne, politiske beslutningsproces, herunder om at reglerne som forudsat skal anvendes og fortolkes restriktivt.

Aftaleparterne vil derfor via Folketingets Retsudvalg, når de pågældende regler har været i kraft i tre år, anmode Folketingets Ombudsmand om – på baggrund af de sager ombudsmanden har behandlet i den pågældende periode – at redegøre for, om praksis er i overensstemmelse med de nævnte regler i den nye offentlighedslov.

På baggrund af ombudsmandens udtalelse vil Justitsministeriet udarbejde en redegørelse til Folketinget om erfaringerne med ministerbetjeningsreglen og folketingspolitikerreglen. Redegørelsen vil omfatte bestemmelsernes anvendelse i praksis samt i forlængelse heraf, om der er behov for ændring af reglerne.

Redegørelsen vil i øvrigt mere generelt belyse de hidtidige erfaringer med loven, herunder de regler der indebærer mere åbenhed i den offentlige forvaltning.

Justitsministeriet vil i forbindelse med udarbejdelsen af redegørelsen høre relevante organisationer som f.eks. Dansk Journalistforbund og Danske Medier.

Justitsministeriets redegørelse vil efter de nærmere regler herom i Folketingets Forretningsorden kunne sættes til debat i Folketinget.

4. Det alternative lovudkast til en ny offentlighedslov, som er fremsendt til Retsudvalget, indeholder – som det også er anført i henvendelsen fra de tre journalister – på en række punkter en væsentlig anderledes regulering end den, som følger af lovforslag nr. L 144, den politiske aftale mellem regeringen, V og K samt Offentlighedskommissionens betænkning, som lovforslag nr. L 144 som nævnt er udformet på baggrund af.

Regeringen kan ikke støtte det alternative lovudkast.

Det skal i den forbindelse bemærkes, at Justitsministeriet ikke finder anledning til at kommentere på enkelte bestemmelser i det alternative lovudkast – og herunder heller ikke på, hvad betydningen af disse bestemmelser måtte være i bestemte sammenhænge. Da det alternative lovudkast ikke er udarbejdet af Justitsministeriet, har ministeriet bl.a. ikke noget kendskab til det grundlag, som lovudkastet er udarbejdet på baggrund af, ligesom ministeriet heller ikke er bekendt med, hvilke forudsætninger mv. udkastet hviler på. Det bemærkes i øvrigt, at der til udkastets enkelte bestemmelser alene er udarbejdet kortfattede forklaringer.

Justitsministeriet finder derfor ikke grundlag for at udtale sig om, hvorvidt f.eks. nærmere angivne dokumenter eller oplysninger måtte kunne undtages fra aktindsigt efter det alternative lovudkast. Justitsministeriet kan således alene påtage sig at udtale sig om, hvad der følger af justitsministerens lovforslag nr. L 144.